

Sygn. akt I C 2114/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2017 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu, I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SR Ewelina Iwanowicz

Protokolant: Patrycja Łuczak

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2017 roku w Zgierzu na rozprawie sprawy

z powództwa (...) **Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K.**

przeciwko **G. W.**

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 2114/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 23 maja 2016 r. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. wystąpił o zasądzenie od G. W. kwoty 9.500 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia następnego po dniu wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że pozwana zawarła z (...) Bank S.A. w dniu 10 czerwca 2009 r. umowę bankową numer (...), z której warunków się nie wywiązała. Powód nabył powyższą wierzytelność od pierwotnego wierzyciela. Zobowiązanie pozwanej na dzień sporządzenia pozwu wynosi 12.520,47 zł w tym: 6.507,67 zł zaległego kapitału, 6.012,80 zł odsetek od kapitału naliczonych do dnia sporządzenia pozwu. Powód dochodzi części należności w kwocie 9.500 zł, w tym: 6.507,67 zł zaległego kapitału i 2.992,33 zł odsetek wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

(pozew – k. 5-6v)

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Zgłosiła zarzut częściowej spłaty zobowiązania, a co do pozostałej części zaległości – zarzut przedawnienia roszczenia.

(odpowiedź na pozew – k. 54-57)

Na terminie rozprawy w dniu 9 grudnia 2016 r. pozwana podtrzymała stanowisko jak w odpowiedzi na pozew, a nadto zakwestionowała wysokość dochodzonej kwoty.

(protokół rozprawy – k. 70)

Pismem z dnia 3 stycznia 2017 r., nadanym 10 stycznia 2017 r., powód cofnął pozew bez zrzeczenia się roszczenia. Pozwana nie wyraziła zgody na cofnięcie. zaproponowała spłacanie zobowiązania w kwotach po 150 zł miesięcznie od czerwca, a od września 2018 r. po 300 zł.

(cofnięcie powództwa – k. 73, pismo pozwanej – k. 79)

W piśmie, które wpłynęło z dnia 14 kwietnia 2017 r., powód podtrzymał żądanie zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kwoty 9.500 zł z odsetkami za opóźnienie od wytoczenia powództwa i kosztami procesu. Wyjaśnił, że zaległy kapitał wynosi 6.012,80 zł, a na kwotę odsetek składa się: 4.199,57 zł odsetek karnych naliczonych od kapitału za okres od postawienia roszczenia w stan wymagalności do dnia cesji, 624,97 zł odsetek umownych naliczonych w trakcie obowiązywania umowy i 1.188,26 zł odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych od dnia następnego po dacie cesji, tj. od 29 września 2014 r. do dnia sporządzenia pozwu, tj. 9 maja 2016 r. Nadto wyraził zgodę na spłatę należności w 47 ratach, począwszy od czerwca 2017 r., pierwsza rata w wysokości 150 zł, ostatnia w wysokości 317,21 zł, a pozostałe w kwocie po 300 zł płatne do 10-go dnia każdego kolejnego miesiąca.

(pismo powoda – k. 81-83)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 czerwca 2009 r. (...) Bank S.A. zawarł z G. W. umowę kredytu konsumpcyjnego gotówkowego nr (...) w kwocie 7.312,51 zł na okres od 10 czerwca 2009 r. do 10 czerwca 2013 r. Stosownie do § 4 kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej, która w dniu zawarcia umowy kredytowej wynosiła 20,90 % w stosunku rocznym, a rzeczywista roczna stopa oprocentowania na dzień zawarcia umowy wynosiła 34,16 %. Zgodnie z § 11 ust. 3 umowy, w razie niedotrzymania postanowień umowy lub braku spłaty pełnych rat kredytu za co najmniej dwa okresy płatności i nieuregulowaniu należności pomimo wezwania do zapłaty, bank mógł wypowiedzieć umowę z 30-sto dniowym okresem wypowiedzenia. Po upływie okresu wypowiedzenia, kredytobiorca zobowiązany był do zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi za okres korzystania z kredytu.

(bezsporne, nadto poświadczona za zgodność z oryginałem kopia umowy – k. 10-13)

Pozwana dokonała następujących wpłat: 10 lipca 2009 r. – 185,09 zł; 7 sierpnia 2009 r. – 222,58 zł; 4 września 2009 r. – 445,16 zł; 18 grudnia 2009 r. – 445,16 zł; 6 stycznia 2010 r. – 222,58 zł; 2 kwietnia 2010 r. – 222,58 zł; 7 czerwca 2010 r. – 222,58 zł; 5 lipca 2010 r. – 122,96 zł; 13 sierpnia 2010 r. – 137,55 zł; 5 listopada 2010 r. – 140 zł.

(bezsporne, nadto kopie potwierdzeń zapłaty – k. 58-62)

Następnie pozwana zaprzestała spłaty kredytu.

(przesłuchanie pozwanej – k. 70 w zw. z k. 69 wyjaśnień informacyjnych)

20 lutego 2013 r. bank wystawił bankowy tytułu egzekucyjnego, który następnie postanowieniem Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 5 marca 2013 r. w sprawie I Co 666/13 został zaopatrzony w klauzulę wykonalności. W 2014 r. bank wszczął przeciwko pozwanej na podstawie tego tytułu wykonawczego egzekucję komorniczą.

(bezsporne, nadto kserokopia postanowienia o umorzeniu – k. 67a-67b)

W dniu 29 kwietnia 2014 r. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. zawarł z (...) Bank S.A. w W. (poprzednio (...) Bank S.A.) umowę przelewu wierzytelności nr (...), mocą której bank przeniósł na powoda wierzytelność dochodzoną pozwem. W załączniku do umowy wskazano, że należność główna wynosi 6.507,67 zł, odsetki umowne 624,97 zł, odsetki karne 4.199,57 zł, a koszty 133,30 zł.

(bezsporne, a ponadto poświadczona za zgodność z oryginałem kopia umowy przelewu

z załącznikiem – k. 43-49, poświadczona za zgodność z oryginałem kopia odpisu KRS
– k. 14-22)

22 lipca 2014 r. (...) Bank S.A. w W. i (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. sformułowali pisma skierowane do G. W. z informacją o przelewie wierzytelności.

(poświadczony za zgodność z oryginałem kopia zawiadomień – k. 7, k. 8)

Postanowieniem z dnia 7 stycznia 2015 r. komornik umorzył postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 1757/14 na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. Postępowanie prowadzone było przeciwko pozwanej na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 20 lutego 2013 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 5 marca 2013 r. w sprawie I Co 666/13.

(bezsporne, nadto kserokopia postanowienia o umorzeniu – k. 67a-67b)

28 kwietnia 2016 r. powód sporządził pismo z wezwaniem pozwanej do zapłaty kwoty 12.506,75 zł.

(poświadczona za zgodność z oryginałem kopia wezwania – k. 9)

G. W. ma 70 lat. Sama prowadzi gospodarstwo domowe. Utrzymuje się z emerytury, która zajęta jest w toku egzekucji. Po potrąceniu komorniczym otrzymuje 715 złotych. Stałe koszty jej utrzymania wynoszą około 250-300 zł. Pozwana ma jeszcze inne długi w wysokości około 9.000 zł.

(przesłuchanie pozwanej – k. 70 w zw. z k. 69 wyjaśnień informacyjnych)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1876), przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W niniejszej sprawie pozwana przyznała, że zawarła z powodem umowę kredytu, z której warunków się nie wywiązała. Podniosła zarzut przedawnienia roszczenia, który był zasadny.

Zgodnie z art. 117 § 1 k.c., z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba

że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne (§ 2). Stosownie do art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć,

a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

Spłata kredytu w ratach nie stanowi świadczenia okresowego w rozumieniu art. 118 k.c. (wyrok SN z 2 października 1998 r., III CKN 578/98, LEX nr 1214910). Roszczenie

o zwrot kredytu jest natomiast niewątpliwie związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. W niniejszej sprawie w odniesieniu do kapitału zastosowanie znajduje zatem

3-letni termin przedawnienia, gdyż brak jest przepisu szczególnego wprowadzającego odmienny termin przedawnienia dla roszczeń wynikających z umów kredytu uregulowanego w przepisach Prawa bankowego. Jeśli chodzi o kapitał kredytu, każda z rat stawała się wymagalna osobno z upływem terminu płatności poszczególnych rat. Wobec braku spłaty kredytu, bank wypowiedział jednakże umowę, co wynika z faktu, iż wystawił następnie

w dniu 20 lutego 2013 r. przeciwko pozwanej bankowy tytuł egzekucyjny. Zatem najpóźniej w tej dacie roszczenie względem pozwanej stało się wymagalne.

Odsetki za opóźnienie jako świadczenie okresowe podlegają również trzyletniemu terminowi przedawnienia. Roszczenie o odsetki przedawnia się przy tym najpóźniej z chwilą przedawnienia roszczenia głównego (wyrok SN z dnia 20 października 2006 roku, IV CSK 134/05, LEX nr 607274).

W realiach rozpoznawanej sprawy nie wystąpiła żadna okoliczność, która skutkowałaby przerwaniem biegu przedawnienia ze skutkami dla powoda, pomimo tego, że na skutek działań poprzedniego wierzyciela (...) Bank S.A. wystawiony został bankowy tytuł egzekucyjny, któremu nadano klauzulę wykonalności, a nawet została wszczęta egzekucja komornicza.

Jak wynika z uchwały Sądu Najwyższego z 9 czerwca 2017 r., sygn. akt III CZP 17/17, LEX nr 2302761, która Sąd orzekający w niniejszej sprawie w całości podziela, wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie przerywa biegu przedawnienia roszczenia objętego tym tytułem wobec cesjonariusza niebędącego bankiem.

Następnie wszczęcie postępowania egzekucyjnego przez cedenta na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przerwało bieg terminu przedawnienia roszczenia wynikającego z zawartej umowy kredytu gotówkowego, ale tylko w stosunku do banku - poprzedniego wierzyciela, a nie w stosunku do powoda jako nabywcy wierzytelności.

Sąd Rejonowy podziela bowiem pogląd wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z 29 czerwca 2016 r. (III CZP 29/16, LEX nr 2067028), że nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.). Przy czym pogląd taki jest już ugruntowany w orzecznictwie (wyrok Sądu Najwyższego z 21 lipca 2017 r., I CSK 6/17, LEX nr 2336678, postanowienie Sądu Najwyższego z 26 października 2016 r., III CZP 60/1, LEX nr 2152395, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 28 lutego 2017 r., I ACa 1110/16, LEX nr 2282449).

Niewątpliwie nabywca wierzytelności niebędący bankiem nabywa wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale już nie wchodzi w sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na nowo. Czynność wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez bank wywołuje bowiem materialnoprawny skutek przerwy biegu przedawnienia jedynie w stosunku do wierzyciela objętego bankowym tytułem wykonawczym, natomiast nabywca wierzytelności niebędący bankiem, nie może się powołać na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem. Uzasadnienie i istota takiego zapatrywania sprowadza się do tego, że wyjątkowość przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego prowadzi do wniosku, iż skoro nie może on być podstawą egzekucji na rzecz innych osób, niż w nim wskazane za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, to również materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania egzekucyjnego, na podstawie powyższego tytułu, jako czynności wierzyciela – banku, prowadzące do przerwy biegu przedawnienia, dotyczą wyłącznie tego wierzyciela i nie dotyczą nabywcy nie będącego bankiem (zob. uzasadnienie powołanej uchwały Sądu Najwyższego z 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16, LEX nr 2067028).

Roszczenie powoda w dacie wniesienia pozwu było zatem przedawnione. Pozwana w toku postępowania wyraziła chęć spłaty zadłużenia w ratach. Nie wpływa to jednakże na skuteczność podniesionego wcześniej zarzutu przedawnienia. Propozycja spłaty zadłużenia w ratach może stanowić tzw. niewłaściwe uznanie powództwa, co przerywa bieg przedawnienia stosownie do art. 123 k.c. Uznanie powództwa po upływie terminu przedawnienia nie skutkuje jednakże przerwaniem biegu przedawnienia, gdyż termin ten już

upłynął, zaś roszczenie uległo przedawnieniu. Przerwaniu podlegać może natomiast wyłącznie termin, który jeszcze biegnie, a nie ten, który już upłynął. Wprawdzie uznanie przedawnionego roszczenia może zawierać także zrzeczenie się zarzutu przedawnienia, ale w sytuacji gdy z treści oświadczenia lub okoliczności, w których zostało złożone, wynika taka właśnie była rzeczywista wola dłużnika (por. wyroki Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2002 r., IV CKN 1013/00, LEX nr 80261, z 21 lipca 2004 r., V CK 620/03, LEX nr 137673, z 12 października 2006 r., I CSK 119/06, LEX nr 395217). Uznanie niewłaściwe jest przy tym jedynie oświadczeniem wiedzy. Zrzeczenie się korzystania z zarzutu przedawnienia (art. 117 § 2 k.c.) ma natomiast odmienny charakter prawny. Jest to oświadczenie woli prowadzące do unicestwienia przysługującego dłużnikowi prawa, o charakterze prawa podmiotowego kształtującego, do uchylenia się od zaspokojenia przedawnionego roszczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z 19 marca 1997 r., II CKN 46/97, OSNC 1997/10/143).

W niniejszej sprawie Sąd nie znalazł podstaw do przyjęcia, iż propozycja pozwanej spłaty zadłużenia w ratach stanowi zrzeczenie się zarzutu przedawnienia. Pozwana nie dokonała bowiem właściwego uznania długu, a jedynie wyraziła chęć spłaty ewentualnego zadłużenia w ratach. Podniosła wcześniej zarzut przedawnienia, wobec czego nawet niezgodnym z zasadami logiki byłoby przyjęcie, że następnie zrzekła się tego zarzutu jedynie dlatego, że zaproponowała spłatę zadłużenia w ratach. Propozycja ta stanowiła zatem jedynie dodatkowe zabezpieczenie dla pozwanej w sytuacji, gdyby okazało się, że roszczenie nie uległo przedawnieniu. Dodać przy tym należało, iż owa propozycja była reakcją pozwanej na niezrozumiałe dla niej cofnięcie powództwa. Przy czym, Sąd zdaje sobie sprawę, iż cofnięcie powództwa przez stronę powodową było wynikiem podniesienia zasadnego zarzutu przedawnienia, do którego na żadnym etapie niniejszego procesu powód nie odniósł się.

Zasadny był również zarzut pozwanej, iż powód nie udowodnił wysokości roszczenia stosownie do art. 6 k.c. Pozwana spłaciła część zadłużenia, zaś powód nie wykazał, w jaki sposób rozliczone zostały przedmiotowe wpłaty. Ponadto nie wiadomo, od jakiej daty naliczone zostały odsetki karne od kwoty 4.199,57 zł. Powód nie wskazał bowiem, od kiedy roszczenie stało się wymagalne. Nie wiadomo także, za jaki okres naliczone zostały odsetki umowne w kwocie 624,97 zł, gdyż powód nie wykazał, kiedy umowa została wypowiedziana.

Wobec powyższego powództwo polegało oddaleniu w całości.